

[Niels Andersen.]

markedet, og man kan ikke med nogen rimelighed vente at få kompensation for en nedgang i smørekseportprisen. Samtidig påvirker denne tredjedels afsætning på hjemmemarkedet med 100 pct. landbrugets omkostningsniveau, mens de to tredjedele af afsætningen er undergivet eksportprisen. Det vil i virkeligheden sige, at man med denne ordning kan gennemføre en stigning i vort omkostningsniveau, hvoraf landbruget kun får kompensation for en tredjedel.

Så kan man spørge, hvad der kan gøres for at øge landbrugets indtjeningsmuligheder, og jeg vil meget gerne, at man koncentrerer sig om det spørgsmål: hvad kan man i den givne situation gøre? Der vil jeg pege på, at vi skal skabe lige vilkår for vort erhvervsliv. Der er noget urimeligt i, at landbrugserhvervet skal betale priser, der er for høje, for de varer, som det køber hos industrisektoren, fordi de er undergivet en beskyttelsespolitik. Det er der noget urimeligt i, og derfor bør man tilstræbe, at erhvervslivet i Danmark, landbrugserhvervet og industrisektoren, får lige vilkår, at fjerne beskyttelsespolitikken og få produktionsprisen ned på det lavest mulige tal. Det ville medvirke til at bringe omkostningsniveauet ned for hele landets erhvervsliv, og det er den vej, vi skal gå.

Derudover kunne man nok ønske, at der foretoges andre ting for at øge landbrugets indtjeningsmuligheder, og her må jeg pege på den rationalisering, man på forskellige områder er inde på, bl. a. inden for mejeribrugget. Efter de oplysninger, jeg sidder inde med, kan man ved en gennemgribende rationalisering af mejeribrugget bedre landmandens pris på mælk med mellem 1 og 3 øre; det er dog en af vejene til at bedre landbrugets økonomi.

Dernæst vil jeg pege på en anden faktor, nemlig det salgsarbejde, som vi har talt om gennem de seneste år. Her skal man uvægerligt sætte mere ind end hidtil. Man er inde på den rigtige vej, det ved jeg godt, men man kan ikke gøre det effektivt nok. Man skal huske, at man ikke har afsat en vare, heller ikke en landbrugsvarer, før den er solgt, og derfor er salgsarbejdet et overordentlig vigtigt led, som kan betyde øgede indtjeningsmuligheder for landbruget.

Derudover skal vi naturligvis stadig

følge den linje, man allerede er inde på, med at forarbejde landbrugets varer, så at de i endnu højere grad virker tiltalende for forbrugerne, og dermed skabe øgede afsætningsmuligheder. Her tænker jeg særlig på de oversøiske markeder, det amerikanske marked o. s. v., hvor vi ganske givet har muligheder for større afsætning i samme grad, som vi er i stand til at fremstille varerne på en stadig mere tiltalende måde.

Disse veje må vi søge at gå fremfor at skabe planøkonomiske tilstande i landet, for jeg er ganske simpelt ængstelig for, at vi gennem planøkonomiske ordninger i den sidste ende tager konkurrenceevnen bort fra landbrugserhvervet. Det, der kendetegner dansk landbrug, er jo netop dets konkurrencedygtighed overalt i verden, og den må man under ingen omstændigheder undergrave. Denne position må vi opretholde, og derfor er den vej, dette lovforslag foreskriver, forkert. De vilkår, landbrugserhvervet skal arbejde under, må være de samme som andre erhvervsgrenes.

Jeg ser i henhold til de udtalelser, der har været talt en del om i dag, at Søren Overgaard mener, at dette kun er en begyndelse, og at man altså skal gå videre ad den vej. Vi kan altså regne med, at der bliver stillet krav fra landbrugsorganisationernes side om, at priserne skal forhøjes. Man er altså her indstillet på, kan jeg forstå af disse udtalelser, at man faktisk skal ind på en planøkonomisk vej, og jeg må, så stærkt jeg kan, advare herimod.

Der er to veje: den ene, at man kan få mere for sine produkter, den anden, at man kan sætte omkostningsniveauet ned. Om man kan få mere for sine produkter, er i meget høj grad afhængig af de subsidieordninger, der gælder i de andre lande, og afhængig af den udvikling, der vil ske med hensyn til dannelsen af større markedsområder — noget, man for så vidt kun kan håbe på, selv om jeg tror, det uvægerligt går frem imod sådanne. Den anden vej: at sætte omkostningsniveauet ned, har jeg været inde på bl. a. ved at pege på, at vi skal skabe lige vilkår for erhvervslivet, hvormed jeg i første række tænker på, at vi skal bort fra den beskyttelsespolitik, som fordyrer varerne såvel for landbrugserhvervet som for hele befolkningen.